



ส่วนที่ 3

ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

13. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

13.1 งบการเงิน

13.1.1 สรุปรายงานการตรวจสอบบัญชี

งบการเงินสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559

บริษัท ไฟร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์สเอปียูเอเอส จำกัด โดยนายบุญเลิศ กมลชนกกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5339 ได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและให้ความเห็นว่า งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2559 ที่ได้ตรวจสอบแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

งบการเงินสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560

บริษัท ไฟร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์สเอปียูเอเอส จำกัด โดยนายบุญเลิศ กมลชนกกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5339 ได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและให้ความเห็นว่า งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

งบการเงินสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

บริษัท ไฟร์ซวอเตอร์เฮาส์คูเปอร์สเอปียูเอเอส จำกัด โดยนายบุญเลิศ กมลชนกกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเลขทะเบียน 5339 ได้ดำเนินการตรวจสอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไปและให้ความเห็นว่า งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 แสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสดของบริษัทฯ โดยถูกต้องตามที่ควร ในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน



13.1.2 ตารางสรุปงบการเงินของบริษัทฯ สำหรับปี 2559 – 2561

งบแสดงฐานะการเงิน	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
สินทรัพย์						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	713.11	3.21	1,853.07	5.55	2,409.50	6.13
เงินลงทุนระยะสั้นสุทธิ	302.96	1.36	2,312.46	6.93	512.17	1.31
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อกำหนดชำระใน 1 ปี-สุทธิ	1,750.15	7.87	2,830.10	8.48	1,628.00	4.15
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและเงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลกำหนดชำระใน 1 ปี-สุทธิ	11,094.63	49.89	14,369.13	43.05	21,461.42	54.73
ส่วนของเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี สุทธิ			551.58	1.65	411.54	1.05
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่สถาบันการเงิน			1,350.00	4.04	600.00	1.53
ลูกหนี้อื่น	276.85	1.25	242.19	0.73	496.22	1.27
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	660.44	2.97	335.24	1.00	658.11	1.68
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	7.32	0.03	11.61	0.03	76.33	0.19
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	14,805.45	66.58	23,855.38	71.47	28,253.29	72.04
เงินลงทุนระยะยาว – สุทธิ	251.98	1.13	347.52	1.04	198.41	0.51
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อกำหนดชำระเกิน 1 ปี-สุทธิ	1,472.56	6.62	1,841.42	5.52	1,033.28	2.64
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและเงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลกำหนดชำระเกิน 1 ปี-สุทธิ	2,763.07	12.43	2,570.71	7.70	4,686.63	11.95
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ – สุทธิ			753.91	2.26	352.31	0.90
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ – สุทธิ	2,309.00	10.38	2,738.76	8.21	3,184.37	8.12
ที่ดิน อาคาร ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์สุทธิ	463.13	2.08	490.60	1.47	629.31	1.60
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	8.32	0.04	563.41	1.69	568.24	1.45
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	62.12	0.28	125.90	0.38	179.32	0.46
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	101.06	0.45	89.27	0.27	131.97	0.34
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	7,431.25	33.42	9,521.50	28.53	10,963.84	27.96
รวมสินทรัพย์	22,236.70	100.00	33,376.88	100.00	39,217.14	100.00
หนี้สิน						
เงินรับฝากระยะสั้น			4,848.50	14.53	7,273.97	18.55
ตราสารหนี้ที่ออก			6.00	0.02	6.00	0.02
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	5,650.00	25.41	2,300.00	6.89	4,050.00	10.33
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้	55.92	0.25	-	-	338.83	0.86
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงินที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	451.39	2.03	1,921.94	5.76	2,703.89	6.90
ส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้ที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี	156.79	0.71	-	-	-	-
หนี้สินสัญญาเช่าทางการเงินและเช่าซื้อถึงกำหนดชำระใน 1 ปี-สุทธิ	21.19	0.10	28.28	0.08	29.17	0.07
เจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	742.47	1.89



งบแสดงฐานะการเงิน	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย	281.04	1.26	301.50	0.90	481.09	1.23
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	2,200.00	9.89	2,465.00	7.39	1,258.50	3.21
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	515.83	2.32	578.91	1.66	84.79	0.10
รวมหนี้สินหมุนเวียน	9,332.16	41.97	12,450.13	37.30	16,968.70	43.27
เงินรับฝากระยะยาว			1,219.28	3.65		
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	2,250.00	10.12	2,197.50	6.58	741.94	1.89
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	400.00	1.80	-	-		
หนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี			141.23	0.42	139.42	0.36
หนี้สินภายใต้สัญญาเช่าซื้อ	46.58	0.21	42.46	0.13	19.28	0.05
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	3,340.00	15.02	6,100.00	18.28	7,679.58	19.58
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	10.71	0.05	29.42	0.09	40.01	0.10
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น			22.31	0.07	-	
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน	6,047.29	27.20	9,752.21	29.22	8,620.24	21.98
รวมหนี้สิน	15,379.44	69.16	22,202.33	66.52	25,588.94	65.26
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	1,086.49	4.89	1,129.95	3.39	1,249.71	3.19
ทุนชำระแล้ว	1,045.50	4.70	1,087.37	3.26	1,147.77	2.93
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	1,421.80	6.39	1,424.76	4.27	1,424.76	3.63
กำไรสะสมจัดสรรแล้ว : สรรองตามกฎหมาย	108.65	0.49	112.99	0.34	124.97	0.32
กำไรสะสมยังไม่จัดสรร	4,154.62	18.68	6,769.01	20.28	9,457.37	24.12
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็นเกณฑ์	36.19	0.16	36.19	0.11	36.19	0.09
ส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อย					(321.62)	(0.82)
องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น	75.47	0.34	(3.49)	(0.01)	(6.59)	(0.02)
ส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม	15.03	0.07	1,747.71	5.24	1,765.34	4.50
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	6,857.26	30.84	11,174.54	33.48	13,628.20	34.75
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	22,236.70	100.00	33,376.88	100.00	39,217.14	100.00



งบแสดงผลการดำเนินงาน	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้						
ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ	747.53	14.01	1,278.90	18.27	954.36	12.11
ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม	3,260.61	61.11	3,664.65	52.36	4,842.15	61.44
รายได้อื่น	1,327.21	24.88	2,055.14	29.36	2,054.81	26.45
รวมรายได้	5,335.35	100.00	6,998.69	100.00	7,881.32	100.00
ค่าใช้จ่าย						
ค่าใช้จ่ายในการบริการ	174.32	3.27	191.01	2.73	179.45	2.28
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,123.48	39.80	2,474.80	35.36	2,866.73	36.37
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	158.12	2.96	393.81	5.63	388.35	4.93
รวมค่าใช้จ่าย	2,455.92	46.03	3,059.62	43.72	3,434.53	43.58
กำไรก่อนต้นทุนทางการเงินและภาษีเงินได้	2,879.43	53.97	3,939.07	56.28	4,446.80	56.42
ต้นทุนทางการเงิน	(368.77)	(6.91)	(608.44)	(8.69)	(720.93)	(9.15)
ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(501.97)	(9.41)	(615.48)	(8.79)	(724.98)	(9.20)
กำไรสุทธิสำหรับปี	2,008.69	37.65	2,715.15	38.80	3,000.89	38.08
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรสุทธิ (บาทต่อหุ้น)		1.84		2.45		2.41
จำนวนหุ้นถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (หุ้น)		1,045,496,492		1,087,319,939		1,147,771,588
มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ (บาท)		1.00		1.00		1.00



งบกระแสเงินสด (หน่วย : ล้านบาท)	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไรก่อนภาษีเงินได้	2,510.66	3,330.63	3,725.87
รายการปรับปรุง:			
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	151.38	186.34	212.84
ขาดทุน(กำไร)จากการปรับมูลค่าเงินลงทุน	0.01	(2.98)	2.87
กำไรจากการขายเงินลงทุน	(1.55)	(19.19)	(9.95)
กำไรจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน	-	(102.06)	-
ขาดทุน (กำไร) จากการตัดจำหน่ายอุปกรณ์	3.15	6.27	4.76
ขาดทุน (กำไร) จากการขายอาคารอุปกรณ์	(1.54)	(1.87)	(3.87)
ขาดทุน (กำไร) จากการด้อยค่าของสินทรัพย์รอการขาย	(3.80)	0.04	(20.11)
ขาดทุนจากการด้อยค่าของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้	-	0.67	-
ขาดทุน (กำไร) จากการขายสินทรัพย์รอการขาย	12.26	(232.07)	(52.90)
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	158.12	393.81	338.35
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	3.32	7.95	11.35
ดอกเบี้ยรับ	(4,008.14)	(4,943.55)	(5,802.35)
รายได้ดอกเบี้ยอื่น	(1.66)	(3.96)	-
ต้นทุนทางการเงิน	368.77	608.44	720.93
ค่าตัดจำหน่ายส่วนต่อมูลค่าเงินลงทุนในหุ้นกู้	-	(1.73)	0.88
ค่าตัดจำหน่ายต้นทุนการออกหุ้นกู้	-	-	1.79
ต้นทุนค่ารีดถอน	-	3.00	0.37
กำไรจากการปันส่วนราคาซื้อ	-	(185.65)	-
เงินปันผลรับ	-	-	(2.37)
การเปลี่ยนแปลงของสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน:			
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	(439.74)	(1,492.37)	1,996.63
ลูกหนี้ให้กู้ยืม และลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคล	(5,535.54)	(171.93)	(9,354.83)
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้	(603.99)	(3,372.11)	339.71
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	-	301.99	341.86
ลูกหนี้อื่น	(90.31)	34.66	(253.63)
สินทรัพย์รอการขายสุทธิ	(574.59)	557.22	(249.86)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	(1.26)	(16.66)	(64.72)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	(34.74)	11.91	(42.70)
เงินรับฝาก	-	2,903.14	1,206.20
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่สถาบันการเงิน	-	100.00	750.00
ตราสารหนี้ที่ออก	-	(0.41)	-
เจ้าหนี้อื่น	160.98	27.54	153.32
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	6.89	(16.79)	58.43
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	-	-	(22.31)
ภาระผูกพันผลประโยชน์พนักงาน	-	(4.67)	(0.77)
เงินสดได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน	(7,918.68)	(2,094.37)	(5,964.20)
ดอกเบี้ยรับ	3,957.73	4,899.76	5,775.98



งบกระแสเงินสด (หน่วย : ล้านบาท)	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ดอกเบี้ยจ่าย	(356.16)	(573.97)	(690.70)
ภาษีเงินได้จ่าย	(415.83)	(833.50)	(599.73)
เงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(4,732.93)	1,404.13	(1,478.66)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินสดจ่ายเงินลงทุนระยะสั้น	(0.50)	0.00	0.00
เงินสดรับจากการขายหลักทรัพย์เพื่อค่า	-	8,900.00	6,705.19
เงินสดจ่ายในการซื้อหลักทรัพย์เพื่อค่า	(297.32)	(10,900.00)	(4,900.00)
เงินสดรับ(จ่าย)เพื่อซื้อเงินลงทุนในหลักทรัพย์เพื่อขาย	157.71	2,111.14	145.98
เงินสดจ่ายเพื่อเงินลงทุนในบริษัทย่อย	-	(359.19)	(521.36)
เงินสดรับจากการขายอุปกรณ์	15.57	19.58	7.86
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อที่ดิน อาคาร ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์	(202.58)	(223.14)	(342.81)
เงินสดจ่ายเพื่อซื้อสินทรัพย์ที่ไม่มีตัวตน	(4.01)	(4.13)	(8.58)
เงินสดรับจากรายได้ดอกเบี้ยอื่น	1.54	-	-
เงินสดรับจากเงินปันผล	-	-	2.37
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(645.00)	(455.76)	1,088.64
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงินเพิ่มขึ้น	11,467.64	9,861.24	7,850.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน(ลดลง)	(6,827.69)	(13,211.24)	(6,100.00)
เงินสดจ่ายเงินกู้ยืมระยะสั้นเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้	(387.04)	-	(447.61)
เงินสดรับจากการออกหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	1,340.00	5,225.00	3,184.59
เงินสดจ่ายจากการออกหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	(200.00)	(2,200.00)	(2,812.30)
จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเข้าซื้อ	(15.34)	(24.55)	(30.07)
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	2,000.00	1,900.00	1,460.00
เงินสดจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	(798.61)	(881.94)	(2,133.61)
เงินสดจ่ายเงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้	(822.67)	(472.00)	-
เงินสดรับจากการจ่ายชำระใบสำคัญแสดงสิทธิซื้อหุ้นทุน	-	3.01	-
เงินสดรับจากส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม (เพิ่มเงินลงทุนในบ.ย่อย)	-	1.13	-
เงินสดรับจากการขายเงินลงทุนในบริษัทย่อยที่ไม่สูญเสียอำนาจควบคุม	5.00	-	-
เงินปันผลจ่าย	(3.06)	(9.05)	(21.63)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	5,758.23	191.60	948.37
เงินสดและรายได้เทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) – สุทธิ	380.30	1,133.76	558.35
(ขาดทุน) กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	0.00	6.21	(1.93)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	332.80	713.10	1,853.07
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสิ้นงวด	713.10	1,853.07	2,409.50



13.2 อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

อัตราส่วนที่สำคัญทางการเงิน		ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหาทำไร				
อัตราดอกเบี้ยรับ (%) ¹	ร้อยละ	28.33	25.21	22.87
อัตราดอกเบี้ยจ่าย (%) ²	ร้อยละ	3.22	3.53	3.19
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย (%)	ร้อยละ	25.11	21.68	19.68
อัตรากำไร (ขาดทุน) สุทธิ (%)	ร้อยละ	37.65	38.80	38.08
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (%)	ร้อยละ	34.55	30.12	24.20
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (%)	ร้อยละ	11.20	9.76	8.27
อัตราภาระหมุนของสินทรัพย์ (เท่า)	เท่า	0.30	0.25	0.22
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)	เท่า	2.24	1.99	1.88
อัตราหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	เท่า	2.13	1.89	1.77
อัตราส่วนหนี้สินสุทธิต่อกำไรก่อนดอกเบี้ยจ่ายภาษีเงินได้ ค่าเสื่อมราคา และค่าตัดจำหน่าย (net debt to EBITDA ratio)	เท่า	4.57	4.67	4.65
อัตราส่วนความสามารถในการชำระดอกเบี้ย (interest coverage ratio : ICR) ³	เท่า	-11.12	4.90	-1.42
อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ (debt service coverage ratio : DSCR) ⁴	เท่า	0.36	0.36	0.30
อัตราส่วนเงินรับฝากต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย	เท่า	-	0.29	0.30
อัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่ครบกำหนดภายใน 1 ปี ต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมด	เท่า	0.59	0.55	0.65
อัตราส่วนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินต่อหนี้สินรวม	เท่า	0.58	0.29	0.28
อัตราส่วนตัวเงินจ่ายต่อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย (B/E size to interest bearing debt ratio)	เท่า	0.22	0.03	0.03
อัตราส่วนสภาพคล่อง (current ratio)	เท่า	1.59	1.92	1.67
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ (เท่า)	เท่า	1.33	1.10	1.38
อัตราการจ่ายเงินปันผล (ร้อยละ) ⁵	ร้อยละ	2.42	4.67	39.72

หมายเหตุ ¹ อัตราดอกเบี้ยรับ คือ รายได้ดอกเบี้ยและค่าธรรมเนียม/ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและให้กู้ยืมเฉลี่ย

² อัตราดอกเบี้ยจ่าย คือ ต้นทุนทางการเงิน/เงินกู้จากสถาบันการเงินบวก เงินกู้ยืมจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

³ อัตราส่วนความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย คือ กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้เงินสดจ่ายดอกเบี้ย/

⁴ อัตราส่วนความสามารถในการชำระหนี้ คือ กำไรก่อนหักดอกเบี้ยจ่าย, ภาษีเงินได้, ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) / ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในงวดบัญชีนั้น (CPLTD) รวมดอกเบี้ยจ่ายเงินกู้ทั้งระยะยาวและระยะสั้น

⁵ อัตราการจ่ายเงินปันผลคำนวณจากกำไรสุทธิตามงบการเงินเฉพาะกิจการ



4. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ

14.1 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

14.1.1 ภาพรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมา

กลุ่มบริษัทฯ ให้บริการสินเชื่อที่มีทะเบียนรถเป็นหลักประกัน ทั้งแบบโอนเล่มและโอนลอย (“สินเชื่อทะเบียนรถ”) รวมถึงหลักประกันประเภท บ้านและโฉนดที่ดิน โดยกลยุทธ์สำคัญคือการขยายสาขาและฐานลูกค้าไปทั่วทุกภูมิภาค ซึ่งกลุ่มบริษัทฯ เห็นว่าเป็นช่องทางในการขยายบริการทางการเงินให้ครอบคลุมประเภทสินเชื่อมากขึ้น ส่วนธุรกิจสินเชื่อเช่าซื้อรถจักรยานยนต์ใหม่ (“สินเชื่อเช่าซื้อ”) นั้น กลุ่มบริษัทฯ เห็นว่า คู่แข่งในธุรกิจนี้มีมากและความเสี่ยงในการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้มีมาก จึงชะลอการปล่อยสินเชื่อประเภทนี้ ส่วนสินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกัน (“สินเชื่อส่วนบุคคล”) กลุ่มบริษัทฯ یرะมัดระวังในการปล่อยสินเชื่อโดยให้อยู่ในวงแคบกับลูกค้าเก่าของกลุ่มบริษัทฯ ทั้งนี้ในช่วงเดือนพฤษภาคมปี 2558 บริษัทฯ เริ่มปล่อยสินเชื่อที่ไม่มีหลักประกันเพื่อการประกอบอาชีพ (“สินเชื่อนาโนไฟแนนซ์”) โดยในการให้บริการมีลักษณะการทำนิติกรรมสัญญา 2 ประเภท คือ สัญญาเช่าซื้อ สำหรับทำให้สินเชื่อทะเบียนรถแบบโอนเล่ม และสัญญาเงินกู้ยืม สำหรับทำให้สินเชื่อทะเบียนรถแบบโอนลอย , สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์

ทั้งนี้กลุ่มบริษัทฯ ได้ดำเนินธุรกิจรับจ้างติดตามหนี้และซื้อหนี้เสียมาบริหาร โดยการติดตามหนี้ก็จะใช้เครือข่ายและประสบการณ์ในการติดตามหนี้ของกลุ่มบริษัทฯ โดยจะมีการติดตามทั้งทางโทรศัพท์และการติดตามหลักประกัน รวมทั้งมีธุรกิจเพิ่มเติมในประเทศเพื่อนบ้านคือ การให้คำปรึกษาในการทำธุรกิจสินเชื่อรายย่อย และการขายเชื่อรถทางการเกษตร ทั้งนี้เพื่อเตรียมตัวเข้าเป็นกลุ่มธุรกิจการเงินจึงหยุดดำเนินการขายเชื่อรถทางการเกษตร

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทฯ ได้แก่รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ และสัญญาเงินกู้ยืม ซึ่งจะรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามงวดการผ่อนชำระโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง สำหรับสินเชื่อทะเบียนรถ รวมถึงบ้านและที่ดิน ที่ผ่อนชำระงวดรายเดือน จะหยุดรับรู้รายได้เมื่อลูกหนี้ค้างชำระค้างงวดติดต่อกันเกินกว่า 120 วัน หรือ 4 งวดขึ้นไปนับแต่วันครบกำหนดชำระตามสัญญา หรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้อาจจะไม่สามารถจ่ายชำระได้ ในกรณีสินเชื่อที่มีการผ่อนชำระรายงวด 3 เดือน จะหยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์จำนวนวันเช่นเดียวกับกรณีที่ผ่อนชำระงวดรายเดือนหรือ เกินกว่า 120 วัน และสำหรับสินเชื่อตามสัญญาเงินกู้ยืมที่ให้สินเชื่อผ่าน บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์จะหยุดรับรู้รายได้เมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 90 วัน หรือ 3 งวดขึ้นไป ภาพรวมผลการดำเนินงานที่ผ่านมาของปี 2559 – 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้รวมเพิ่มขึ้นจาก 5,335.35 ล้านบาท เป็น 7,881.33 ล้านบาท คิดเป็นอัตราเติบโตเฉลี่ยต่อปี (CAGR) ร้อยละ 21.54 ซึ่งเป็นผลจากการขยายสาขาการให้บริการเพิ่มขึ้นจาก 2,130 สาขาในปี 2559 เป็น 2,490 สาขา ในปี 2560 และขยายเป็น 2,870 สาขา ณ สิ้น ปี 2561 ส่งผลให้พอร์ตสินเชื่อของกลุ่มบริษัทฯ ขยายตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 29.80 ต่อปี จาก 17,469.23 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 22,148.95 ล้านบาท ในปี 2560 และในปี 2561 เป็น 29,433 ล้านบาท

ในปี 2560 บริษัทฯ ได้เข้าซื้อหุ้นของ บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัทเงินทุนกรุงเทพธนธร จำกัด (มหาชน)) ในสัดส่วนร้อยละ 36.35 ซึ่งเป็นผลให้บริษัทมีกำไรจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจำนวน 102.06 ล้านบาท รวมทั้งมีผลกำไรจากการซื้อธุรกิจ เนื่องจากการราคาซื้อต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรมจำนวน 186 ล้านบาท และในปี 2561 บริษัทฯ ได้เข้าซื้อหุ้นของ บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มเติม ทำให้สัดส่วนเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละ 45.34



กำไรก่อนภาษีเงินได้เพิ่มขึ้นจาก 2,510.66 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 3,330.63 ล้านบาท ในปี 2560 และ 3,725.87 ล้านบาท ในปี 2561 คิดเป็นอัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 21.82 ต่อปี เนื่องจากความสามารถในการขยายสินเชื่อ การควบคุมค่าใช้จ่ายและอัตราหนี้สูญที่ลดลง ในขณะที่กำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจาก 2,008.69 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 2,715.15 ล้านบาท ในปี 2560 และเป็น 3,000.89 ล้านบาท ในปี 2561 คิดเป็นอัตราเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 22.23 ต่อปี

14.1.2 การวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน

1) รายได้

รายได้หลัก

รายได้	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อ	747.53	14.01	1,278.90	18.27	954.36	12.11
รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืม	3,260.61	61.11	3,664.65	52.36	4,842.15	61.44
รายได้อื่น	1,327.21	24.88	2,055.14	29.36	2,084.81	26.45
รวมรายได้	5,335.35	100.00	6,998.69	100.00	7,881.32	100.00

ในช่วงปี 2559- ปี 2561 รายได้หลักของกลุ่มบริษัทฯ ซึ่งได้แก่ดอกเบี้ยรับ เป็นดอกเบี้ยจากสินเชื่อทะเบียนรถแบบโอนลอย สำหรับหลักประกันรถทุกประเภท รวมถึงบ้านและที่ดินคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 52-61 ของรายได้รวม ในขณะที่ดอกเบี้ยจากสินเชื่อทะเบียนรถแบบโอนเล่ม และสินเชื่อเช่าซื้อ มีสัดส่วนรายได้ประมาณร้อยละ 12-18 ของรายได้รวม ส่วนรายได้อื่น เช่น รายได้ค่าธรรมเนียมและเบี้ยปรับต่างๆ และรายได้จากการขายสินทรัพย์ถาวร ทรัพย์สินรอการขาย รายได้จากการรับจ้างติดตามหนี้ รายได้จากการขายเชื่อ และรายได้จากการเป็นที่ปรึกษา เป็นต้นคิดเป็นร้อยละ 24-29 ของรายได้รวม

กลุ่มบริษัทฯ มีนโยบายในการรับรู้รายได้ดอกเบี้ยตามงวดการผ่อนชำระโดยวิธีอัตราดอกเบี้ยที่แท้จริง สำหรับสินเชื่อทะเบียนรถ รวมถึงบ้านและที่ดิน ที่ผ่อนชำระงวดรายเดือน จะหยุดรับรู้รายได้เมื่อลูกหนี้ค้างชำระค้างงวดติดต่อกันเกิน กว่า 120 วัน หรือ 4 งวดขึ้นไปนับแต่วันครบกำหนดชำระตามสัญญาหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าลูกหนี้จะไม่สามารถจ่ายชำระได้ในกรณีสินเชื่อที่มีการผ่อนชำระรายงวด 3 เดือน จะหยุดรับรู้รายได้ตามเกณฑ์จำนวนวันเช่นเดียวกับกรณีที่ผ่อนชำระรายเดือนหรือ เกินกว่า 120 วัน และสำหรับสินเชื่อรายย่อยแบบมีหลักประกันที่ให้สินเชื่อโดยบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) สินเชื่อส่วนบุคคลและสินเชื่อนาโนไฟแนนซ์จะหยุดรับรู้รายได้เมื่อลูกหนี้ค้างชำระเกินกว่า 90 วัน หรือ 3 งวดขึ้นไป

(หน่วย : ล้านบาท)	2559	2560	2561	CAGR (2559-2561) ร้อยละ
ลูกหนี้จากการให้เช่าซื้อและให้กู้ยืม	17,469.23	22,148.95	29,433.00	29.80
รายได้จากการให้เช่าซื้อและให้กู้ยืม	4,008.14	4,943.55	5,796.51	20.26

รายได้ดอกเบี้ยรวมของกลุ่มบริษัทฯ มีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2559 – 2561 ในอัตรการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 20.26 ต่อปี โดยมีสาเหตุหลักมาจากการเติบโตของพอร์ตลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นจากการขยายสาขาของ



กลุ่มบริษัทฯ ที่มีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 29.80 ต่อปี โดยประมาณร้อยละ 40 ของพอร์ตลูกหนี้ดังกล่าวเป็นสินเชื่อที่มีบ้านและที่ดินเป็นหลักประกัน รองลงมาคือรถยนต์สี่ล้อ รถยนต์เชิงพาณิชย์และรถจักรยานยนต์โดยการปล่อยสินเชื่อจะมีอัตราดอกเบี้ยรับประมาณร้อยละ 22.87-28.33 ต่อปี ส่วน FM ที่ประกอบธุรกิจสินเชื่อส่วนบุคคลภายใต้การกำกับของ ธปท. และธุรกิจสินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพภายใต้การกำกับ ซึ่งมีพอร์ตสินเชื่อรวมประมาณ 3,247.47 ล้านบาท

รายได้ดอกเบี้ยรวมมีการเติบโตจาก 4,008.14 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 4,943.55 ล้านบาท ในปี 2560 หรือคิดเป็นอัตราเติบโตร้อยละ 23.34 จากการขยายธุรกิจโดยการขยายสาขาจาก 2,130 สาขา ในปี 2559 เป็น 2,490 สาขา ในปี 2560 ทำให้สามารถขยายฐานลูกค้าไปได้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้นและพอร์ตสินเชื่อขยายเพิ่มขึ้นจาก 17,469.23 ล้านบาทในปี 2559 เป็น 22,148.95 ล้านบาทในปี 2560 ส่วนจำนวนสัญญาเพิ่มขึ้นจาก 412,437 สัญญา เป็น 553,519 สัญญา ส่งผลให้รายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อเพิ่มขึ้นร้อยละ 71.08 รายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืมเพิ่มขึ้นร้อยละ 12.39

สำหรับปี 2561 รายได้ดอกเบี้ยเติบโตขึ้นร้อยละ 17.25 จากปี 2560 เป็น 5,796.51 ล้านบาท เนื่องจากการเปิดสาขาเพิ่มขึ้นอีก 380 สาขาเป็น 2,870 สาขา และจำนวนสัญญาเพิ่มขึ้น 476,303 สัญญา เป็น 1,029,822 สัญญา อันส่งผลให้พอร์ตลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อและตามสัญญาเงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญดังที่จะกล่าวต่อไปในหัวข้อลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคล

รายได้อื่น

รายได้อื่นจำแนกตามประเภท	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้ค่าธรรมเนียม	610.07	45.97	705.71	34.34	902.04	43.32
รายได้เบี้ยปรับ	353.21	26.61	421.17	20.49	602.51	28.93
รายได้ค่าติดตามหนี้	264.74	19.95	284.66	13.85	247.63	11.89
รายได้ดอกเบี้ยรับธนาคาร/กิจการที่เกี่ยวข้อง	1.66	0.13	3.96	0.19	5.84	0.28
หนี้สูญได้รับคืน	48.59	3.66	39.22	1.91	88.45	4.25
รายได้จากขาย	6.37	0.48	9.01	0.44	-	-
กำไร(ขาดทุน)จากทรัพย์สินรอการขาย	-	-	232.07	11.29	52.90	2.54
รายได้จากการให้บริการ	1.80	0.14	3.96	0.19	0.99	0.05
กำไรจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน	-	-	102.06	4.97	-	-
อื่นๆ	40.77	3.07	253.33	12.33	182.08	8.74
รวมรายได้อื่น	1,327.21	100.00	2,055.14	100.00	2,082.44	100.00

รายได้อื่นมีการเติบโตเพิ่มขึ้นในลักษณะที่สัมพันธ์โดยตรงกับการเติบโตของรายได้หลัก รายได้อื่นเพิ่มขึ้นจาก 1,327.21 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 2,084.81 ล้านบาทในปี 2561 หรือเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 25.33 ต่อปี โดยสาเหตุหลักมาจากการเพิ่มขึ้นของรายได้อื่นที่เพิ่มขึ้นตามจำนวนสัญญาและ/หรือมูลค่าการปล่อยสินเชื่อ ประกอบด้วยค่าธรรมเนียมการขอสินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาเงินให้กู้ยืม ค่าเบี้ยปรับจากการชำระเงินล่าช้าซึ่งคิดในอัตราร้อยละ MRR+10 ต่อปี ของค่างวดคง



ค้าง (MRR หมายถึงอัตราดอกเบี้ยสำหรับลูกค้าชั้นดีรายย่อยของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)) และรายได้ค่าติดตามทวงถามซึ่งคิดในอัตรา 200-3,000 บาทต่อครั้งขึ้นอยู่กับประเภทหลักประกัน รายได้ดังกล่าวรวมกันคิดเป็นประมาณร้อยละ 68-93 ของรายได้อื่นทั้งหมด รายได้อื่นๆในปี 2560 เช่น รายได้จากการให้บริการ รายได้จากการขายนั้น เป็นรายได้ที่เกิดจากธุรกิจใหม่ในกลุ่มบริษัทฯ เริ่มดำเนินธุรกิจ แต่ในปี 2561 จะไม่มีรายได้จากการขายเนื่องจากกลุ่มบริษัทฯต้องปรับโครงสร้างเป็นกลุ่มธุรกิจการเงินจึงต้องหยุดให้บริการ ทั้งนี้กำไรจากการขายทรัพย์สินรอการขายนั้น ส่วนใหญ่เป็นรายได้จากการขายทรัพย์สินรอการขายของบริษัทบริหารสินทรัพย์ และในปี 2560 มีกำไรจากการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุนจำนวน 102.06 ล้านบาท เกิดจากการที่บริษัทเข้าซื้อหุ้นของบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน)) จากสัดส่วนเดิมร้อยละ 9.84 เป็นร้อยละ 36.35

2) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าใช้จ่ายในการบริการ	174.32	7.10	191.01	6.24	179.45	5.22
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,123.48	86.46	2,474.80	80.89	2,866.73	83.47
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	158.12	6.44	393.81	12.87	388.35	11.31
รวมค่าใช้จ่าย	2,455.92	100.00	3,059.62	100.00	3,434.53	100.00
ร้อยละต่อรายได้รวม		46.03		43.72		43.58

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญโดยค่าใช้จ่ายในการบริการ ได้แก่ ค่าอุปกรณ์การตลาดรวมถึงค่าป้ายที่สาขา ค่าส่งเสริมการขาย ค่าโฆษณา เป็นต้น ซึ่งค่าใช้จ่ายในการบริการ ดังกล่าวได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วงปี 2559 – 2561 ตามการเติบโตของสาขาและพอร์ตลูกหนี้ ส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหาร ได้แก่ ค่าใช้จ่ายด้านพนักงาน ค่าเช่า ค่าบริหารจัดการ เป็นต้น

ในปี 2559– 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานประมาณ 2,456 – 3,435 ล้านบาทซึ่งเพิ่มขึ้นโดยมีสาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายรวมที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากสาขาที่ทยอยเปิดดำเนินการในขณะเดียวกันกลุ่มบริษัทฯ สามารถควบคุมค่าใช้จ่าย มีการปล่อยสินเชื่ออย่างมีระบบและสามารถบริหารสินเชื่อและเก็บหนี้ได้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลทำให้ค่าใช้จ่ายในการบริการ ค่าใช้จ่ายในการบริหาร และค่าใช้จ่ายหนี้สูญมีการเติบโตในอัตราที่ลดลงเมื่อเทียบกับการเติบโตของรายได้

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร

ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ค่าที่ปรึกษาและค่าบริการวิชาชีพ	18.31	0.86	30.53	1.23	29.31	1.02
ค่าใช้จ่ายพนักงาน	1,141.85	53.77	1,312.69	53.04	1,531.46	53.42
ค่าเช่าและค่าบริการพื้นที่	315.13	14.84	372.92	15.07	424.35	14.80
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	151.38	7.13	186.34	7.53	213.58	7.45
ค่าสาธารณูปโภค	92.47	4.36	109.14	4.41	125.87	4.39
ค่าพลังงานเชื้อเพลิง	38.02	1.79	42.01	1.70	41.83	1.46



ภาษีธุรกิจเฉพาะ	132.40	6.24	153.63	6.21	199.16	6.95
ขาดทุนจากการจำหน่ายทรัพย์สินรอการขาย	8.46	0.40	0.04	0.00	8.89	0.31
ค่าใช้จ่ายในการติดตามทวงถาม	18.39	0.87	15.36	0.62	12.13	0.42
ต้นทุนขาย	6.27	0.29	-	-	-	-
อื่นๆ	200.78	9.46	252.14	10.19	280.16	9.77
รวมค่าใช้จ่ายในการบริหาร	2,123.48	100.00	2,474.80	100.00	2,866.73	100.00
ร้อยละเทียบกับรายได้รวม		39.80		35.36		36.37

ค่าใช้จ่ายในการบริหารของกลุ่มบริษัทฯ เป็นค่าใช้จ่ายหลักประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายพนักงานซึ่งได้แก่ค่าใช้จ่ายเงินเดือนของพนักงานทั้งหมดรวมถึงพนักงานสาขา และค่าที่ปรึกษาและค่าบริการวิชาชีพซึ่งได้แก่ ค่าตรวจสอบบัญชี ค่าที่ปรึกษากฎหมาย และค่าที่ปรึกษาทางการเงิน เป็นต้น รวมคิดเป็นร้อยละ 53-55 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมดของมาได้แก่ ค่าเช่าสำนักงานและสาขา ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย ค่าสาธารณูปโภค ค่าพลังงานเชื้อเพลิง รวมคิดเป็นประมาณร้อยละ 28-29 ของค่าใช้จ่ายในการบริหารทั้งหมด ส่วนที่เหลือเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารอื่นๆ ได้แก่ ภาษีธุรกิจเฉพาะภาษีอื่นๆ ขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขายและค่าใช้จ่ายเบ็ดเตล็ดอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมธนาคาร ค่าขนส่ง ค่าไปรษณีย์ ค่าใช้จ่ายในการอบรมสัมมนา ค่าเบี้ยประชุม เป็นต้น

ในปี 2559 - 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีค่าใช้จ่ายในการบริหารประมาณ 2,124 - 2,867 ล้านบาทค่าใช้จ่ายในการบริหารเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาเหตุหลักมาจากค่าใช้จ่ายพนักงานและค่าเช่าที่สูงขึ้นตามการขยายธุรกิจ จากการเพิ่มจำนวนสาขาจาก 2,130 สาขา ณ สิ้นปี 2559 เป็น 2,490 และ 2,870 สาขา ณ สิ้นปี 2560 และ 2561 ตามลำดับ จำนวนพนักงานที่เพิ่มขึ้นเพื่อรองรับการขยายธุรกิจจากจำนวน 5,590 คน ในปี 2559 เป็น 6,140 คน ในปี 2560 และ 7,016 คนในปี 2561 ตามลำดับ นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทมีค่าใช้จ่ายอื่นๆเพิ่มสูงขึ้น เช่น ค่าภาษีธุรกิจเฉพาะที่สูงขึ้นตามดอกเบี่ยจากสัญญาให้กู้ยืม อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารรวมต่อรายได้รวม จะพบว่าอัตราส่วนดังกล่าวมิได้มีการเปลี่ยนแปลงมากนักในช่วง 3 ปีที่ผ่านมา คือ อยู่ที่ประมาณร้อยละ 35-40 ซึ่งจะเห็นได้ว่ากลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนค่าใช้จ่ายในการบริหารอยู่ใกล้เคียงกัน โดยกลุ่มบริษัทฯ พยายามควบคุมค่าใช้จ่ายให้อยู่ในอัตราส่วนที่ไม่มากเกินไป แต่หากจะพิจารณาค่าใช้จ่ายโดยส่วนใหญ่ก็จะเกิดจากการขยายสาขาซึ่งเป็นการขยายฐานการสร้างรายได้ของกลุ่มบริษัทฯ

ต้นทุนทางการเงิน

ต้นทุนทางการเงินคือ ต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายที่เกิดจากการเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ตัวแลกเปลี่ยน เจ้าหนี้กิจการที่เกี่ยวข้องกันเงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ตามสัญญาเช่าทางการเงินและสัญญาเช่าซื้อ หุ่นยนต์และเงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน โดยวัตถุประสงค์หลักในการกู้ยืมคือ การกู้ยืมเพื่อให้บริการปล่อยสินเชื่อของกลุ่มบริษัทฯ โดยมีอัตราดอกเบี้ยประมาณ MLR-1.5% หรือ MOR-1.75% สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมในหัวข้อหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่จะกล่าวต่อไป

3) ความสามารถในการทำกำไร

	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	4,008.14	75.12	4,943.55	70.63	5,796.51	73.55



ต้นทุนทางการเงิน	(368.77)	(6.91)	(608.44)	(8.69)	(720.93)	(9.15)
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	3,639.37	68.21	4,335.11	61.94	5,075.58	64.40
รายได้อื่น	1,327.21	24.88	2,055.14	29.36	2,084.81	26.45
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(2,455.92)	(46.03)	(3,059.62)	(43.72)	(3,434.52)	(43.58)
กำไรจากการดำเนินงาน	2,510.66	47.06	3,330.63	47.59	3,725.87	47.27
กำไรสุทธิ	2,008.69	37.65	2,715.15	38.80	3,000.89	38.08
จำนวนหุ้นปรับลด (ล้านหุ้น)		1,045		1,087		1,148
กำไรสุทธิต่อหุ้นปรับลด (บาท)		1.84		2.45		2.41

หมายเหตุ 1) ร้อยละ หมายถึง ร้อยละต่อรายได้รวม

กำไรจากการดำเนินงาน

ในปี 2559 – 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีความสามารถในการทำกำไรจากการดำเนินงานอยู่ในระดับที่ดีอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากกำไรจากการดำเนินงานและอัตรากำไรจากการดำเนินงานต่อรายได้รวมของกลุ่มบริษัทฯ ที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องอย่างมีนัยสำคัญ โดยกำไรจากการดำเนินงานเพิ่มขึ้นจาก 2,510.66 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 3,330.63 ล้านบาท และ 3,725.87 ล้านบาทในปี 2560 และปี 2561 ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 21.82 ต่อปี และอัตรากำไรจากการดำเนินงานต่อรายได้ก็เพิ่มขึ้นตามลำดับ อันเกิดจากรายได้ดอกเบี้ยจากสัญญาเช่าซื้อและรายได้ดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ยืมที่เพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญตามการเติบโตของพอร์ตลูกหนี้ของกิจการ และส่งผลให้กลุ่มบริษัทฯ มีรายได้ค่าธรรมเนียมและค่าเบี้ยปรับมากขึ้นด้วยเช่นกัน ประกอบกับกลุ่มบริษัทฯ มีความสามารถในการควบคุมค่าใช้จ่ายที่ดีขึ้น ค่าใช้จ่ายหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญที่ลดลงจากการบริหารจัดการหนี้ที่ดีขึ้นดังที่ได้กล่าวในหัวข้อค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

กำไรสุทธิ

กำไรสุทธิและอัตรากำไรสุทธิของกลุ่มบริษัทฯ อยู่ในช่วงร้อยละ 37.65 – 38.80 ในปี 2559 – 2561 โดยกำไรสุทธิเพิ่มขึ้นจาก 2,008.69 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 2,715.15 ล้านบาท และ 3,000.89 ล้านบาท ในปี 2560 และปี 2561 ตามลำดับ หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 22.23 ต่อปี และอัตรากำไรสุทธินี้สะท้อนให้เห็นว่ากลุ่มบริษัทฯ มีอัตราค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานที่ลดลงอย่างต่อเนื่องดังที่กล่าวในส่วนการวิเคราะห์กำไรจากการดำเนินงาน ส่วนค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้นิติบุคคลก็ยังคงอัตราร้อยละ 20

อัตราส่วนความสามารถในการทำกำไร

อัตราส่วน(ร้อยละ)	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
อัตราดอกเบี้ยรับ ¹⁾ เทียบกับยอดปล่อยสินเชื่อเฉลี่ย	28.33	25.21	22.87
อัตราดอกเบี้ยจ่ายเทียบกับเงินกู้เฉลี่ย	3.22	3.53	3.19
ส่วนต่างอัตราดอกเบี้ย	25.11	21.68	19.68
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	37.65	38.80	38.08

หมายเหตุ ¹⁾ หมายถึง ดอกเบี้ยรับและค่าธรรมเนียม



ในปี 2559 กลุ่มบริษัทฯ มีความสามารถในการทำกำไรที่ดียิ่งอย่างต่อเนื่อง โดยมีส่วนต่างอัตราดอกเบี้ยที่สูงถึงร้อยละ 25 โดยมีอัตราดอกเบี้ยรับและค่าธรรมเนียมประมาณร้อยละ 28 อัตราดอกเบี้ยจ่ายที่ปรับลดลงน้อยโดยเป็นผลมาจากการทยอยจ่ายคืนเงินกู้ยืมจากสถาบันการเงินที่มีต้นทุนสูง และ บริษัทได้กู้ยืมผ่านตัวแลกเงิน, หุ้นกู้และการระดมทุนผ่านตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งมีต้นทุนที่ต่ำกว่าเงินกู้ธนาคาร ทำให้อัตราดอกเบี้ยจ่ายจึงลดลงเหลือร้อยละ 3.22

ในปี 2560-2561 กลุ่มบริษัทฯ มีการปรับอัตราดอกเบี้ยในการให้สินเชื่อเพื่อให้เป็นไปตามสถานการณ์ของตลาด ทำให้ส่วนต่างของอัตราดอกเบี้ยลดลงเป็นร้อยละ 21.68 และ 19.68 ตามลำดับ แต่อย่างไรก็ตามกลุ่มบริษัทฯ ก็พยายามหาแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำโดยการรับเงินฝากประชาชน จึงทำให้อัตราดอกเบี้ยจ่ายลดลงเหลือร้อยละ 3.19 ในปี 2561

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาความสามารถในการทำกำไรจะพบว่า กลุ่มบริษัทฯ มีอัตรากำไรสุทธิอยู่ระหว่างร้อยละ 37.65-38.80 ในปี 2559-ปี 2561 โดยมีสาเหตุหลักมาจากรายได้ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องประกอบกับการควบคุมค่าใช้จ่ายทำให้กลุ่มบริษัทฯ มีอัตราค่าใช้จ่ายการบริการ ค่าใช้จ่ายหนี้สูญ และต้นทุนทางการเงินที่ลดลง เมื่อเทียบการเติบโตของรายได้

เงินปันผลและนโยบายการจ่ายปันผล

(หน่วย:ล้านบาท)	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
เงินปันผลจ่าย	47.05	68.50	134.93
กำไรสุทธิหลังหักภาษี (งบการเงินเฉพาะกิจการ) ¹	1,947.41	1,467.78	339.68
อัตราการจ่ายปันผล (ร้อยละ)	2.42	4.67	39.72
กำไรสุทธิหลังหักภาษี (งบการเงินรวม) ¹	2,008.69	2,715.15	3,000.89
อัตราการจ่ายปันผล (ร้อยละ)	2.34	2.52	4.50

หมายเหตุ ¹ ข้อมูลจากงบการเงินตรวจสอบ

จากผลการดำเนินงานของปี 2560 บริษัทจ่ายปันผลเป็นหุ้นสามัญและเงินสดรวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 68.50 ล้านบาท โดยจ่ายในเดือนพฤษภาคม 2561

จากผลประกอบการปี 2561 บริษัทประกาศจ่ายปันผลเป็นหุ้นสามัญและเงินสดรวมเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 134.93 ล้านบาท และจ่ายให้แก่ผู้ถือหุ้นในเดือนพฤษภาคม 2562

ทั้งนี้ บริษัทฯและบริษัทย่อย มีนโยบายที่จะจ่ายเงินปันผลในอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของกำไรสุทธิหลังหักภาษีเงินได้นิติบุคคลตามงบการเงินเฉพาะกิจการ และหลังหักสำรองตามที่กฎหมายกำหนด ทั้งนี้ การจ่ายเงินปันผลอาจมีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับความจำเป็นและความต้องการใช้เงินของบริษัทฯ

14.1.3 การวิเคราะห์ฐานะทางการเงิน

1) สินทรัพย์

ณ สิ้นปี 2559 – ปี 2561 สินทรัพย์หลักของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลคิดเป็นร้อยละประมาณ 64-77 ของสินทรัพย์รวม รองลงมาได้แก่ เงินลงทุนในลูกหนี้ อาคารและอุปกรณ์และทรัพย์สินรอการขาย โดยสินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 22,237 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 เป็น 39,217 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 โดยสาเหตุหลักของการเพิ่มขึ้นมาจากการเพิ่มขึ้นของพอร์ตลูกหนี้สินเชื่อ ซึ่งจะ



กล่าวต่อไปในหัวข้อลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลต่อไป และในปี 2560 จะมีเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เพิ่มขึ้น เนื่องจากการเข้าซื้อหุ้นของบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน)

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคล

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคลเป็นลูกหนี้จากการดำเนินธุรกิจให้บริการสินเชื่อ 3 ประเภท ได้แก่ สินเชื่อทะเบียนรถ บ้านและโฉนดที่ดิน สินเชื่อส่วนบุคคลแบบไม่มีหลักประกันและสินเชื่อส่วนบุคคลเพื่อการประกอบอาชีพ

ลูกหนี้แสดงตามมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ โดยแสดงด้วยจำนวนหนี้ตามสัญญาหักด้วยดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้และค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ โดยโครงสร้างลูกหนี้สุทธิตามประเภทสัญญา มีสัดส่วนดังนี้

ลูกหนี้จากการให้บริการสินเชื่อ	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิ	3,223	18.87	4,671	21.61	2,661	9.24
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคล-สุทธิ	13,857	81.13	16,940	78.39	26,148	90.76
รวมลูกหนี้-สุทธิ	17,080	100.00	21,611	100.00	28,809	100.00
รวมสินทรัพย์	22,237		33,377		39,217	

ในปี 2559 – สิ้นปี 2561 กลุ่มบริษัทมีลูกหนี้สุทธิจากการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาเหตุหลักมาจากการขยายสาขาของกลุ่มบริษัท ที่เพิ่มขึ้นจาก 2,130 สาขา ในปี 2559 เป็น 2,870 สาขา ณ สิ้นปี 2561 ทำให้พอร์ตสินเชื่อเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่องตามลำดับ

ในปี 2559 – สิ้นปี 2561 ลูกหนี้สุทธิจากการปล่อยสินเชื่อเพิ่มขึ้น ถึงร้อยละ 30 ต่อปีจาก 17,080 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 เป็น 28,809 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 เนื่องมาจากการปล่อยสินเชื่อที่เพิ่มขึ้นจาก 412,437 สัญญา ด้วยมูลหนี้เต็มจำนวน 17,080 ล้านบาท เป็น 1,029,822 สัญญา ด้วยมูลหนี้เต็มจำนวน 28,809 ล้านบาท หรือคิดเป็นยอดสินเชื่อรวมเฉลี่ย 28,000 บาทต่อสัญญา

โครงสร้างลูกหนี้จากการให้บริการสินเชื่อจำแนกตามหลักประกันมีดังนี้

ลูกหนี้จำแนกตามประเภทหลักประกัน	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รถจักรยานยนต์	3,008	17.22	3,665	16.54	2,367	8.04
รถเชิงพาณิชย์	1,864	10.67	2,041	9.22	2,033	6.91
รถที่ใช้ในการเกษตร	397	2.23	694	3.13	441	1.50
โฉนด บ้าน ที่ดินคอนโด	4,354	24.92	6,489	29.30	10,994	37.35
รถยนต์สี่ล้อ	7,670	43.90	8,670	39.14	10,350	35.16
สินเชื่อส่วนบุคคลฯ	1	0.00	0	0.00	0	0.00
สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ	165	0.95	589	2.66	3,247	11.03



ลูกหนี้จำแนกตามประเภทหลักประกัน	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รถจักรยานยนต์ใหม่	10	0.06	1	0.01	0	0.00
รวมลูกหนี้เข้าซื้อและกู้เงิน	17,469	100.00	22,149	100.00	29,433	100.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(389)	(2.23)	(538)	(2.43)	(624)	2.12
ลูกหนี้เข้าซื้อและกู้เงิน- สุทธิ	17,080	97.77	21,611	97.57	28,809	97.88

หากพิจารณายอดลูกหนี้เต็มจำนวนแยกตามหลักประกันพบว่าสัดส่วนลูกหนี้โดยส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 37.35 เป็นลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อสำหรับหลักประกันประเภทโฉนดที่ดิน บ้านและคอนโด โดยมียอดมูลหนี้เต็มจำนวน ณ สิ้นปี 2561 จำนวน 10,994 ล้านบาท ลำดับต่อมาคือหลักประกันประเภทรถยนต์สี่ล้อโดยเฉพาะรถกระบะ ร้อยละ 35.16 สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพ ร้อยละ 11.03 รถจักรยานยนต์ ร้อยละ 8.04 รถเชิงพาณิชย์ ร้อยละ 6.91 ต่อมูลหนี้เต็มจำนวนตามลำดับ

หากพิจารณาสัดส่วนประเภทหลักประกันตามจำนวนสัญญา จำนวนสัญญามากที่สุด คือ สินเชื่อเพื่อการประกอบอาชีพมีจำนวน 430,628 สัญญา ณ สิ้นปี 2561 หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 42 รองลงมาคือ รถจักรยานยนต์ มีจำนวน 411,031 สัญญา ณ สิ้นปี 2561 หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 40 ของจำนวนสัญญารวมทั้งหมด

คุณภาพลูกหนี้

กลุ่มบริษัท มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระยะเวลาดังชำระของลูกหนี้คงเหลือหักด้วยดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้ และหลักประกัน ซึ่งหลักประกันเท่ากับมูลค่าร้อยละ 0-75 ของลูกหนี้ตามสัญญาคงเหลือหักด้วยดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้โดยพิจารณาเปรียบเทียบถึงโอกาสในการได้รับชำระคืนจากลูกหนี้และจากการขายหลักประกัน โดยมีหลักเกณฑ์การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในแต่ละงวดดังนี้

ระยะเวลาดังชำระ	สัญญาเข้าซื้อและเงินให้กู้ยืม รถจักรยานยนต์		สัญญาเข้าซื้อและเงินให้กู้ยืม หลักประกันประเภทอื่น		เงินให้กู้ยืม ส่วนบุคคล
	อัตราร้อยละ ของค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	มูลค่า หลักประกัน (ร้อยละ)	อัตราร้อยละ ของค่าเผื่อหนี้ สงสัยจะสูญ	มูลค่า หลักประกัน (ร้อยละ)	อัตราร้อยละของ ค่าเผื่อหนี้สงสัย จะสูญ
ไม่ค้างชำระ	1	75	1	75	1
ค้างชำระไม่เกิน 1 เดือน	2	75	2	75	1
ค้างชำระมากกว่า 1 เดือนถึง 3 เดือน	2	55-65	2	55-65	2
ค้างชำระมากกว่า 3 เดือนถึง 6 เดือน	100	0	20	25-45	100
ค้างชำระมากกว่า 6 เดือนถึง 12 เดือน	100	0	100	15	100
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	100	0	100	0	100

หมายเหตุ ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ = อัตราร้อยละของค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ X (ลูกหนี้คงเหลือตามสัญญา-ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้-มูลค่าหลักประกันที่คำนวณในอัตราตามตารางข้างต้น)



การวิเคราะห์คุณภาพของลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อและสัญญาให้กู้ยืมมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

จำนวนเงินที่ถึงกำหนดจ่ายตามสัญญาเช่าซื้อ	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ-ส่วนที่ถึงกำหนดชำระไม่เกิน 1 ปี	2,473.17	58.13	3,726.42	62.69	2,160.25	63.61
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(585.55)	(13.76)	(784.76)	(13.20)	(453.29)	(13.35)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	1,887.62	44.37	2,941.66	49.49	1,706.96	50.26
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(137.47)	(3.23)	(111.56)	(1.88)	(78.95)	(2.32)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่ถึงกำหนดชำระไม่เกิน 1 ปี - สุทธิ	1,750.15	41.14	2,830.10	47.61	1,628.00	47.94
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ-ส่วนที่ถึงกำหนดชำระใน 1 - 5 ปี	1,751.30	41.16	2,217.63	37.31	1,235.93	36.39
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(286.80)	(6.74)	(352.07)	(5.92)	(188.92)	(5.56)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	1,494.50	35.13	1,865.56	31.39	1,047.01	30.83
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(21.94)	(0.52)	(24.14)	(0.41)	(13.72)	(0.40)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนที่ถึงกำหนดชำระใน 1-5 ปี - สุทธิ	1,472.56	34.61	1,841.42	30.98	1,033.28	30.42
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อรวม	4,254.47	100.00	5,944.05	100.00	3,396.18	100.00
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(872.35)	(20.50)	(1,136.84)	(19.13)	(642.22)	(18.91)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	3,382.12	79.50	4,807.22	80.87	2,753.96	81.09
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(159.41)	(3.75)	(135.70)	(2.28)	(92.68)	(2.73)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อรวม - สุทธิ	3,222.71	75.75	4,671.52	78.59	2,661.28	78.36

หากพิจารณาลูกหนี้จากการให้เช่าซื้อโดยจำแนกตามส่วนที่ถึงกำหนดชำระ พบว่าประมาณร้อยละ 58-63 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อถึงกำหนดการชำระหนี้ไม่เกิน 1 ปี เนื่องจากบริษัทฯ ให้เช่าซื้อสินทรัพย์ที่เป็นรถยนต์ใช้แล้วและรถจักรยานยนต์ใหม่ โดยมีระยะเวลาการให้สินเชื่อเช่าซื้ออยู่ระหว่าง 12-36 งวด หรือคิดเป็นประมาณ 1-3 ปี

ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 1 เดือน	2,026.95	59.93	2,754.41	57.30	1,495.11	54.29
ค้างชำระมากกว่า 1 ถึง 3 เดือน	1,050.75	31.07	1,672.39	34.79	1,027.06	37.29
ค้างชำระมากกว่า 3 ถึง 6 เดือน	171.35	5.07	291.11	6.06	144.67	5.25
ค้างชำระมากกว่า 6 ถึง 12 เดือน	53.43	1.58	44.77	0.93	53.88	1.96
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	79.63	2.35	44.54	0.93	33.24	1.21
รวม	3,382.12	100.00	4,807.22	100.00	2,753.96	100.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(159.41)	(4.71)	(135.70)	(2.82)	(92.68)	(3.37)
ลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ-สุทธิ	3,222.71	95.29	4,671.52	97.18	2,661.28	96.63

หากพิจารณาลูกหนี้จากการให้เช่าซื้อโดยจำแนกตามอายุหนี้ที่เกินกำหนดชำระ พบว่าลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์คือไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 1 เดือน คิดเป็นประมาณร้อยละ 54-60 และค้างชำระมากกว่า 1 ถึง 3 เดือน คิดเป็นประมาณร้อยละ 31 – 37 ของลูกหนี้ตามสัญญาเช่าซื้อ ซึ่งหากพิจารณาความเพียงพอของการตั้งสำรองค่าเผื่อนี้



สงสัยจะสูญจะพบว่า สิ้นปี 2559 กลุ่มบริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว 159.41 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 4.71 ของลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อรวม ณ สิ้นปี 2560 กลุ่มบริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ 135.70 ล้านบาทลดลงจากปี 2559 มาอยู่ที่ระดับร้อยละ 2.82 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงคุณภาพลูกหนี้ที่ดีขึ้นถึงแม้ว่าพอร์ตสินเชื่อจะโตขึ้นก็ตาม และในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญแล้ว 92.68 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 3.37 ของลูกหนี้ตามสัญญาเข้าซื้อรวม ซึ่งเป็นระดับที่ไม่แตกต่างจากปีก่อนมาก

จำนวนเงินที่ถึงกำหนดจ่ายตามสัญญาให้กู้ยืม	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม-ส่วนที่ถึงกำหนดชำระไม่เกิน 1 ปี	13,190.47	79.83	16,601.48	84.26	25,026.61	81.63
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(1,883.35)	(11.40)	(1,893.10)	(9.61)	(3,067.41)	(10.01)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม	11,307.12	68.43	14,708.37	74.65	21,959.20	71.62
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(212.49)	(1.29)	(339.24)	(1.72)	(497.78)	(1.62)
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมส่วนที่ถึงกำหนดชำระไม่เกิน 1 ปี-สุทธิ	11,094.63	67.15	14,369.13	72.93	21,461.42	70.00
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม-ส่วนที่ถึงกำหนดชำระใน 1 -5 ปี	3,331.91	20.17	3,102.05	15.74	5,632.09	18.37
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(551.92)	(3.34)	(468.69)	(2.38)	(912.25)	(2.98)
รวมตามสัญญาให้กู้ยืม	2,779.99	16.83	2,633.36	13.36	4,719.84	15.39
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(16.91)	(0.10)	(62.65)	(0.32)	(33.21)	(0.11)
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมส่วนที่ถึงกำหนดชำระใน 1-5 ปี-สุทธิ	2,763.08	16.73	2,570.71	13.05	4,686.63	15.29
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมรวม	16,522.39	100.00	19,703.53	100.00	30,658.70	100.00
หัก ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงเป็นรายได้	(2,435.28)	(14.74)	(2,361.79)	(11.99)	(3,979.66)	(12.98)
รวมลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม	14,087.11	85.26	17,341.74	88.01	26,679.04	87.02
หัก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(229.41)	(1.39)	(401.89)	(2.04)	(530.99)	(1.73)
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมรวม-สุทธิ	13,857.70	83.87	16,939.85	85.97	26,148.05	85.29

เมื่อพิจารณาลูกหนี้จากการให้กู้ยืมโดยจำแนกตามส่วนที่ถึงกำหนดชำระ พบว่าลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมส่วนใหญ่มีกำหนดการชำระหนี้ไม่เกิน 1 ปีคิดเป็นประมาณร้อยละ 80 ของลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมเนื่องจากการปล่อยสินเชื่อให้กู้ยืมของบริษัทตามประเภทของหลักประกันส่วนมากคือ สินเชื่อสำหรับรถยนต์ทั่วไป รถจักรยานยนต์ และบ้านหรือโฉนดที่ดิน ซึ่งส่วนมากจะมีระยะเวลาผ่อนชำระไม่เกิน 24 งวด

ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 1 เดือน	11,669.45	82.84	13,533.64	78.04	22,133.30	82.96
ค้างชำระมากกว่า 1 ถึง 3 เดือน	2,087.50	14.82	3,316.01	19.12	3,878.64	14.54
ค้างชำระมากกว่า 3 ถึง 6 เดือน	187.36	1.33	337.20	1.94	500.75	1.88
ค้างชำระมากกว่า 6 ถึง 12 เดือน	63.99	0.45	81.15	0.47	110.28	0.41
ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน	78.81	0.56	73.73	0.43	56.06	0.21



ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
รวม	14,087.11	100.00	17,341.74	100.00	26,679.04	100.00
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(229.41)	(1.63)	(401.89)	(2.32)	(530.99)	(1.99)
ลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืม-สุทธิ	13,857.70	98.37	16,939.85	97.68	26,148.05	98.01

หากพิจารณาลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมโดยจำแนกตามอายุหนี้ที่เกินกำหนดชำระ พบว่าลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี คือ ไม่ค้างชำระหรือค้างชำระไม่เกิน 1 เดือน คิดเป็นประมาณร้อยละ 78 – 83 และค้างชำระมากกว่า 1 ถึง 3 เดือน คิดเป็นประมาณร้อยละ 14 - 19 ค้างชำระมากกว่า 3 ถึง 12 เดือนคิดเป็นประมาณร้อยละ 2 และมีเพียงร้อยละ 1 ของลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมที่ค้างชำระมากกว่า 12 เดือน ทั้งนี้กลุ่มบริษัทฯ จะตั้งค่าเผื่อตามระยะเวลาที่ค้างชำระตามที่กล่าวข้างต้น ซึ่งหากพิจารณาความเพียงพอของการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจะพบว่า ณ สิ้นปี 2561, 2560 และ สิ้นปี 2559 กลุ่มบริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว 530.99 ล้านบาท 401.89 ล้านบาท และ 229.41 ล้านบาท คิดเป็นอัตรา ร้อยละ 1.99 , 2.32 , และร้อยละ 1.63 ของลูกหนี้ตามสัญญาให้กู้ยืมซึ่งอัตราการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลดลงตามลำดับ แสดงให้เห็นถึงคุณภาพลูกหนี้ที่ดีขึ้นตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้เป็นการให้กู้ยืมเพื่อการพาณิชย์ เพื่อโครงการ และเพื่อการอุปโภคและบริโภค สำหรับใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนระยะสั้น หรือสำหรับขยายกิจการอันเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ ณ สิ้นปี 2561 มีรายละเอียดดังนี้

เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ (หน่วย: ล้านบาท)	31 ธ.ค. 2560	31 ธ.ค. 2561
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	1,678.19	1,133.97
ดอกเบี้ยค้างรับ	1.61	3.62
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ	1,679.80	1,137.59
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(373.09)	(373.29)
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่าจากการปรับโครงสร้างหนี้	(1.23)	(0.46)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ สุทธิ	1,305.48	763.85

คุณภาพลูกหนี้

กลุ่มบริษัทมีการจัดชั้นเงินให้สินเชื่อและการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามข้อกำหนดของธนาคารแห่งประเทศไทย โดย ณ 31 ธันวาคม 2561 มีรายละเอียดดังนี้



เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561		อัตราที่ใช้ในการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ร้อยละ
จัดชั้นปกติ	1,416.51	84.33	882.22	77.55	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	13.55	0.81	26.75	2.35	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	27.95	1.66	0.80	0.07	100
จัดชั้นสงสัย	-	-	9.28	0.82	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	221.80	13.20	218.54	19.21	100
รวม	1,679.80	100.00	1,137.59	100.00	
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(374.32)	(22.28)	(373.75)	(32.85)	
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และ ดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ	1,305.48	77.72	763.85	67.15	

หากพิจารณาเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้โดยจำแนกตามการจัดชั้นหนี้ พบว่าเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี คือ จัดชั้นในเกณฑ์ปกติ คิดเป็นร้อยละ 78 จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ คิดเป็นร้อยละ 2.35 จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐานคิดเป็นร้อยละ 0.07 และจัดชั้นสงสัยจะสูญร้อยละ 19.21 แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาความเพียงพอของการตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจะพบว่า กลุ่มบริษัทฯ ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว 373.75 ล้านบาท คิดเป็นอัตราร้อยละ 32.85 ซึ่งมีอัตราที่มากกว่าเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ที่ด้อยคุณภาพรวม

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ เป็นรายการซื้อหนี้ด้อยคุณภาพจากสถาบันการเงินมาบริหาร ซึ่งมีรายการซื้อขายในระหว่างปี ซึ่งมีความเคลื่อนไหวและยอดคงเหลือดังนี้

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ (หน่วย:ล้านบาท)	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ ต้นงวด	1,264.68	2,311.62	2,742.05
ซื้อเพิ่ม	1,222.62	585.88	1,048.58
ตัดจำหน่ายจากการรับชำระหนี้	(175.68)	(155.45)	(601.85)
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ ปลายงวด	2,311.62	2,742.05	3,188.78
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่า	(2.62)	(3.29)	(4.41)
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้ สุทธิ	2,309.00	2,738.76	3,184.76

ในปี 2559 บริษัทฯได้ซื้อหนี้ตามราคาทุนทั้งหมด 1,222.62 ล้านบาท และมีการรับชำระในระหว่างปี จำนวน 175.68 ล้านบาท และมีการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้จำนวน 2.62 ล้านบาท ทำให้ ณ สิ้นปี 2559 จึงมีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้คงเหลือ 2,309 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 10.38 ของสินทรัพย์รวม และในปี 2560 ซื้อหนี้ระหว่างปี ตามราคาทุนทั้งหมด 585.88 ล้านบาท มีการรับชำระระหว่างปี จำนวน 155.45 ล้านบาท และมีการตั้งค่าเผื่อ



การด้อยค่าของลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้จำนวน 3.29 ล้านบาท ทำให้ ณ สิ้นปี 2560 มีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้คงเหลือ 2,738.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.21 ของสินทรัพย์รวม

สำหรับปี 2561 บริษัทฯ ซื้อหนี้ตามราคาหุ้นทั้งหมด 1,048.58 ล้านบาท มีการรับชำระระหว่างปีจำนวน 601.85 ล้านบาท มีการตั้งค่าเผื่อการด้อยค่าเพิ่มเติม 4.41 ล้านบาท ทำให้มีลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้สุทธิ 3,184.76 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 8.12 ของสินทรัพย์รวม

เงินลงทุนเพื่อขาย

ในระหว่างปี 2559 บริษัทฯ ได้ซื้อหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน) จำนวนร้อยละ 9.84 ของหุ้นสามัญที่จำหน่ายแล้ว คิดเป็นมูลค่า 157.71 ล้านบาท และ ณ 31 ธันวาคม 2559 เงินลงทุนเพื่อขาย มีมูลค่า ยุติธรรมจำนวน 251.98 ล้านบาท ทั้งนี้ในปี 2560 บริษัทฯ ได้มีการโอนเปลี่ยนประเภทเงินลงทุน เป็น เงินลงทุนในบริษัทย่อย หลังจากบริษัท ได้เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน)

ในปี 2560-2561 กลุ่มบริษัทได้มีการรับรู้เงินลงทุนซึ่งลงทุนโดย บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) สิ้นสุด ณ สิ้นปี จำนวน 347.52 ล้านบาท และ 198.41 ล้านบาทตามลำดับ

ส่วนปรับปรุงอาคารและอุปกรณ์-สุทธิ

กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินการเช่าอาคารสำนักงานเพื่อใช้เป็นที่ทำการของสำนักงานใหญ่และสำนักงานสาขาเป็นส่วนใหญ่มีบางสาขาที่มีที่ดินและอาคารที่ใช้เป็นสินทรัพย์ในการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทฯ สินทรัพย์ถาวรส่วนใหญ่จะเป็นส่วนปรับปรุงอาคาร เครื่องตกแต่งสำนักงาน อุปกรณ์สำนักงาน เครื่องคอมพิวเตอร์ ยานพาหนะ และโปรแกรมคอมพิวเตอร์ โดยสินทรัพย์ส่วนใหญ่ ประมาณร้อยละ 55 ของสินทรัพย์ถาวรรวม ณ สิ้นปี 2561 เป็นอาคารและอุปกรณ์สุทธิทั้งสิ้นประมาณ 347.30 ล้านบาท รองลงมาคือ ยานพาหนะประจำสาขาและสำหรับผู้บริหาร เครื่องตกแต่งสำนักงาน และอุปกรณ์สำนักงานรวมถึงเครื่องคอมพิวเตอร์ คิดเป็นประมาณร้อยละ 21, 12 และ 11 ตามลำดับ กลุ่มบริษัทฯ มีที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิทั้งสิ้นประมาณ 629 ล้านบาท หรือคิดเป็นประมาณร้อยละ 1.60 ของสินทรัพย์รวม

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน-สุทธิ

หลังจากบริษัทฯ ได้เข้าซื้อหุ้นของบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) (เดิมชื่อ บริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน)) บริษัทฯ ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญทำการประเมินมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิที่ระบุได้ ซึ่งประกอบด้วย เงินให้สินเชื่อสินทรัพย์ไม่มีตัวตน สินทรัพย์และหนี้สินอื่น และหนี้สินภาษีเงินได้รอตัดบัญชี พบว่า มูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์สุทธิจากการประเมินมีมูลค่ามากกว่ามูลค่าเงินสดที่บริษัทฯ จ่ายซื้อไปเป็นจำนวน 554.00 ล้านบาท

หนี้สิน

ณ สิ้นปี 2559 – สิ้นปี 2561 หนี้สินหลักของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย เงินกู้ยืมระยะยาว เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน และหุ้นกู้ โดยหนี้สินของกลุ่มบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 15,379 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 เป็น 25,589 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 28.99 ต่อปีโดยมีสาเหตุหลักมาจากการกู้ยืมเพื่อการให้บริการปล่อยสินเชื่อตามสัญญาเช่าซื้อ และตามสัญญาให้กู้ยืมและลูกหนี้เงินให้กู้ยืมส่วนบุคคล

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย



โครงสร้างหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย	งบตรวจสอบ					
	31 ธันวาคม 2559		31 ธันวาคม 2560		31 ธันวาคม 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินรับฝาก	-	-	6,067.78	28.72	7,273.97	30.18
ตราสารหนี้ที่ออก			6.00	0.03	6.00	0.02
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	2,380.00	16.33	1,700.00	8.05	3,400.00	14.11
ตัวแลกเงิน	3,270.00	22.44	600.00	2.84	650.00	2.70
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินและสัญญาเช่าซื้อ	67.77	0.47	70.74	0.33	48.45	0.20
เงินกู้ยืมระยะสั้นเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้	55.92	0.38	-	-	338.83	1.41
เงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้	156.79	1.08	-	-	-	-
หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน	5,540.00	38.02	8,565.00	40.54	8,938.08	37.08
เงินกู้ยืมระยะยาวจากกิจการที่เกี่ยวข้องกัน	400.00	2.74	-	-	-	-
เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน	2,701.39	18.54	4,119.44	19.49	3,445.83	14.30
รวมหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ย	14,571.87	100.00	21,128.96	100.00	24,101.16	100.00

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัทฯ ประกอบด้วย เงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน ตัวแลกเงิน เงินกู้ยืมระยะสั้นจากกิจการที่เกี่ยวข้องกันซึ่งกลุ่มบริษัทฯ กู้จากธนาคาร ซีไอเอ็มบี (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) เงินกู้ยืมระยะยาวเพื่อใช้ในการซื้อลูกหนี้ หนี้สินตามสัญญาเช่าทางการเงินและสัญญาเช่าซื้อ หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกัน เงินกู้ยืมระยะยาวจากสถาบันการเงิน เงินรับฝากและตราสารหนี้ที่ออก

หนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยของกลุ่มบริษัทฯ เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 14,571.87 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2559 เป็น 24,101.16 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2561 หรือคิดเป็นอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 28.61 ต่อปี โดยสาเหตุหลักในการกู้ยืมคือเพื่อขยายการให้บริการปล่อยสินเชื่อของกลุ่มบริษัทฯ อย่างไรก็ดีตาม ณ สิ้นปี 2561 อัตราส่วนของหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันเติบโตอย่างมาก เนื่องจากบริษัทฯ ต้องการลดหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยระยะสั้นให้สอดคล้องกับระยะเวลาในการให้สินเชื่อและลดต้นทุนทางการเงิน รวมทั้งในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ ได้ขยายการให้บริการเงินรับฝาก ทำให้ยอดเงินรับฝากเติบโตขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ในปี 2556 บริษัทฯ ได้รับอนุญาตให้เสนอขายตัวแลกเงินระยะสั้นต่อผู้ลงทุนสถาบันหรือผู้ลงทุนรายใหญ่ ที่วงเงินรวมทั้งสิ้น 2,000 ล้านบาท อายุไม่เกิน 270 วัน และบริษัทฯ ได้ปรับเพิ่มวงเงินรวมในการออกตัวแลกเงินระยะสั้นดังกล่าวเป็น 3,000 ล้านบาท และปรับเป็น 4,000 ล้านบาท ในปี 2559 ทั้งนี้ ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีตัวแลกเงินที่ออกขายแล้วจำนวน 650 ล้านบาท และบริษัทฯ ได้ออกและขายหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิและไม่มีหลักประกันให้แก่ผู้ลงทุนสถาบันและผู้ลงทุนรายใหญ่ จำนวน 8,951.70 ล้านบาท มีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.10-4.15 ต่อปี โดยหุ้นกู้มีอายุ 2 ปี ถึง 4 ปี รวมทั้งบริษัทฯ ได้มีวงเงินสินเชื่อระยะยาวกับสถาบันการเงินอีกจำนวน 3,446 ล้านบาท

หลังจากที่บริษัทฯ เข้าถือหุ้นใน บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งสามารถระดมทุนได้จากการรับเงินฝาก ทำให้ ณ สิ้นปี 2560 บริษัทมีเงินรับฝากจำนวน 6,067.78 ล้านบาท และสิ้นปี 2561 จำนวน 7,273.97 ล้านบาท

หากพิจารณาการดำรงอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นและอัตราส่วนหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยต่อส่วนของผู้ถือหุ้น ณ 31 ธันวาคม 2561 อยู่ที่ 1.88 และ 1.77 เท่าตามลำดับ

**ส่วนของผู้ถือหุ้น**

	หน่วย	ณ สิ้นปี 2559	ณ สิ้นปี 2560	ณ สิ้นปี 2561
ส่วนของผู้ถือหุ้น	ล้านบาท	6,842.23	9,426.83	11,862.86
จำนวนหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	ล้านหุ้น	1,045.50	1,087.32	1,147.77
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก	บาท/หุ้น	6.54	8.67	10.33
จำนวนหุ้นปรับลดเต็มมูลค่า	ล้านหุ้น	1,045.50	1,087.31	1,147.77
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้นปรับลดเต็มมูลค่า	บาท/หุ้น	6.54	8.67	10.33
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	ร้อยละ	34.55	30.12	24.20

สิ้นปี 2559 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 6,842.23 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2558 จำนวน 2,076.40 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการดำเนินการดำเนินงานของปี 2559 ที่เพิ่มขึ้น อีกทั้งในระหว่างปี 2559 บริษัทได้จ่ายปันผลเป็นหุ้นสามัญจำนวน 25.50 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาทคิดเป็นมูลค่าเงินปันผลจำนวน 25.50 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสดจำนวน 3.06 ล้านบาท

สิ้นปี 2560 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 9,426.83 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2559 จำนวน 2,584.60 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการดำเนินการดำเนินงาน และระหว่างปี 2560 บริษัทได้จ่ายเงินปันผลเป็นหุ้นสามัญจำนวน 41.82 ล้านหุ้น มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 1 บาทคิดเป็นมูลค่าเงินปันผลจำนวน 41.82 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลเป็นเงินสดจำนวน 5.23 ล้านบาท รวมทั้งในปี 2560 ผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิสามารถใช้สิทธิแปลงสภาพได้ และมีผู้ใช้สิทธิแปลงสภาพจำนวน 50,200 หน่วย แปลงสภาพเป็น 53,513 หุ้น

สิ้นปี 2561 บริษัทมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 11,862.86 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 2,436.03 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากผลกำไรจากการดำเนินงาน การจ่ายปันผลเป็นเงินสดและเป็นหุ้นสามัญจำนวนรวมทั้งสิ้น 68.5 ล้านบาท และในปี 2561 บริษัทได้เพิ่มสัดส่วนการลงทุนในบริษัทย่อย บริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) จากเดิมร้อยละ 36.35 เป็นร้อยละ 45.34 จึงทำให้เกิดส่วนต่ำกว่าทุนจากการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทย่อยจำนวน 321.62 ล้านบาท

2) สภาพคล่อง

จุดประสงค์ของการบริหารสภาพคล่องของบริษัทฯ เพื่อจัดเตรียมเงินทุนให้บริษัทฯ สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันทางการเงินทั้งในปัจจุบันและอนาคต รวมถึงสามารถหาประโยชน์จากโอกาสทางการตลาดที่เหมาะสมตามที่เกิดขึ้นได้ โดยภาระผูกพันทางการเงินของบริษัทฯ เกิดจากการชำระหนี้เมื่อครบกำหนด ความต้องการแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่ใช้ในการประกอบกิจการ เป็นต้น

(หน่วย:ล้านบาท)	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
กระแสเงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน	(4,732.93)	1,404.13	(1,478.66)
กระแสเงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมดำเนินงาน-ปรับปรุง ¹	1,846.33	6,440.54	5,539.83
กระแสเงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมลงทุน	(645.00)	(455.76)	1,088.64



กระแสเงินสดสุทธิได้มา (ใช้ไป) ในกิจกรรมจัดหาเงิน	5,758.23	191.60	948.37
เงินสดและรายได้เทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง) – สุทธิ	380.30	1,139.97	558.35
หมายเหตุ: ^{1/} กระแสเงินสดจากการดำเนินงานปรับปรุงโดยไม่รวมรายการลูกหนี้จากการให้เชื่อและลูกหนี้ให้กู้ยืม ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมจากการซื้อลูกหนี้			

กระแสเงินสดจากการดำเนินงาน

ในปี 2559 – 2561 บริษัทฯ มีกระแสเงินสดใช้ไปในดำเนินงาน 4,733 ล้านบาท ได้มา 1,404 ล้านบาทและใช้ไป 1,479 ล้านบาทตามลำดับ ซึ่งจัดว่าเป็นปกติของธุรกิจให้บริการปล่อยสินเชื่อของบริษัทที่มีได้เป็นสถาบันการเงินที่มีการขยายตัวของการลงทุนในลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มบริษัทฯ มีการปล่อยสินเชื่อเพิ่มมากขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 30 ต่อปี ทำให้พอร์ตสินเชื่อของกลุ่มบริษัทฯ เพิ่มขึ้นจาก 17,469 ล้านบาทในปี 2559 เป็น 29,433 ณ สิ้นปี 2561 ดังที่ได้กล่าวในหัวข้อลูกหนี้จากการให้เชื่อซื้อและให้กู้ยืม และในปี 2561 มีกระแสเงินสดได้มาเพิ่มเติมจากการรับฝากเงินอีก 1,206 ล้านบาท

ทั้งนี้ หากไม่รวมการเพิ่มขึ้นของลูกหนี้จากการปล่อยสินเชื่อทั้งสองประเภทและลูกหนี้จากกิจการที่เกี่ยวข้อง ซึ่งอาจพิจารณาว่าเป็นการลงทุนในสินทรัพย์ บริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการดำเนินงานที่ค่อนข้างดีคือ เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทุกปี จาก 1,846 ล้านบาท ในปี 2559 เป็น 6,440 ล้านบาท และ 5,540 ล้านบาท ในปี 2560 และ 2561 ตามลำดับ

กระแสเงินสดจากการลงทุน

ในปี 2559 – ณ สิ้นปี 2560 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดจ่ายในการลงทุนระหว่าง 456-645 ล้านบาท เนื่องจากการลงทุนเพื่อซื้อสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นประมาณ 203 ล้านบาท และ 223 ล้านบาท ในปี 2559 และปี 2560 ตามลำดับ ทั้งนี้ การลงทุนในสินทรัพย์ดังกล่าว ได้แก่การลงทุนในระบบคอมพิวเตอร์เครื่องตกแต่งสำนักงานอุปกรณ์สำนักงานและยานพาหนะ เพื่อรองรับการขยายธุรกิจ และให้กลุ่มบริษัทฯ ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น และในปี 2559 บริษัทฯ มีการลงทุนในหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน) ในสัดส่วนร้อยละ 9.84 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วในมูลค่า 158 ล้านบาท และในปี 2560 บริษัทฯ มีการลงทุนเพิ่มเติมในหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน กรุงเทพมหานคร จำกัด (มหาชน) อีกร้อยละ 26.51 ของหุ้นที่จำหน่ายแล้วในมูลค่า 556 ล้านบาท ส่วนในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดรับจากการลงทุน 1,088 ล้านบาท จากการขายเงินลงทุนเพื่อค้าและเงินลงทุนเพื่อขาย อย่างไรก็ตามในปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ ก็ยังคงมีการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวรเพื่อรองรับการขยายธุรกิจ รวมทั้งมีการลงทุนเพิ่มเติมในหุ้นสามัญของบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) อีก 592 ล้านบาท ทำให้สัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทเงินทุน ศรีสวัสดิ์ จำกัด (มหาชน) เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 45.34

กระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน

ในปี 2559 – ปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีกระแสเงินสดจากการจัดหาเงิน อยู่ระหว่าง 191–5,758 ล้านบาท โดยมีแหล่งเงินทุนหลักนอกเหนือจากกระแสเงินสดจากการดำเนินงานคือ เงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงิน ตัวแลกเงิน และการออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ รวมทั้งในปี 2560 ยังได้รับเงินเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญของบริษัท ซึ่งการกู้เงินเพิ่มและการเพิ่มทุนดังกล่าว กลุ่มบริษัทฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเงินมาลงทุนในการขยายสาขาและขยายการให้สินเชื่อซื้อและให้กู้ยืมเพิ่มมากขึ้น

3) แหล่งที่มาของเงินทุน



กลุ่มบริษัทฯ มีแหล่งที่มาของเงินทุนจากการพึ่งพาเงินกู้จากสถาบันการเงินในรูปแบบวงเงินเบิกเกินบัญชีและตัวสัญญาใช้เงิน เงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาวจากสถาบันการเงินเป็นหลัก รองลงมาคือ การออกหุ้นกู้ด้อยสิทธิ การรับฝากเงิน และการออกตั๋วแลกเงิน โดยมากกว่าร้อยละ 40 ของแหล่งเงินทุนทั้งหมดเป็นหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยที่มีกำหนดระยะเวลาชำระคืนใน 1-3 ปี ณ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีหนี้สินที่มีภาระดอกเบี้ยทั้งหมดจำนวน 24,101.16 ล้านบาท นอกจากนี้ กลุ่มบริษัทฯ ยังมีแหล่งเงินทุนที่มาจากส่วนของทุน โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีทุนจดทะเบียนชำระแล้ว 1,147.77 ล้านบาท

โครงสร้างเงินทุน

ณ สิ้นปี 2559 ปี 2560 และ ปี 2561 กลุ่มบริษัทฯ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น เท่ากับ 2.24 เท่า 1.99 เท่า และ 1.88 เท่า ตามลำดับ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนปรับเปลี่ยนขึ้นเนื่องมาจากกลุ่มบริษัทฯ มีปริมาณการใช้เงินทุนเพื่อรองรับการเติบโตของการให้บริการสินเชื่อ ทำให้หนี้สินเพิ่มขึ้นจากการกู้ยืมเงินในรูปแบบต่างๆ อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนกำไรสะสมก็เติบโตขึ้นจากกำไรที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้ส่วนของผู้ถือหุ้นเพิ่มขึ้นตามลำดับ

ความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญ

แหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญจำแนกตามระยะเวลาครบกำหนด	งบตรวจสอบ					
	ปี 2559		ปี 2560		ปี 2561	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
แหล่งที่มาของเงินทุน						
หนี้สินระยะสั้น	8,535.29	39.86	11,569.71	37.85	15,660.35	43.16
หนี้สินระยะยาว	6,036.58	28.19	9,559.25	31.27	8,440.81	23.26
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
-ทุนชำระแล้ว	1,045.50	4.88	1,087.37	3.56	1,147.77	3.16
-กำไรสะสม	4,338.74	20.26	6,878.51	22.52	9,575.76	26.39
-ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	1,421.80	6.64	1,424.76	4.66	1,424.76	3.93
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นจากการจ่ายโดยใช้หุ้นเป็น	36.19	0.17	36.19	0.12	36.19	0.10
เกณฑ์						
แหล่งที่มาของเงินทุน-รวม	21,414.10	100.00	30,555.79	100.00	36,285.64	100.00
แหล่งใช้ไปของเงินทุน						
ไม่เกิน 1 ปี	12,844.78	66.25	17,750.81	69.19	23,500.96	71.74
1 ปี ขึ้นไป	6,544.64	33.75	7,904.80	30.81	9,256.59	28.26
แหล่งใช้ไปของเงินทุน-รวม	19,389.42	100.00	25,655.61	100.00	32,757.55	100.00

หากพิจารณาความสัมพันธ์ของแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญ พบว่าแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุนที่สำคัญของกลุ่มบริษัทฯ ในปี 2559 -2560 บริษัทฯก็ยังคงพิจารณาแหล่งเงินทุนระยะสั้นและระยะยาวให้เหมาะสมกับการปล่อยสินเชื่อ แต่เนื่องจากบริษัทมีหุ้นกู้ระยะยาวที่ใกล้จะครบกำหนดในปีต่อไป จึงทำให้สัดส่วนของเงินกู้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น



ในปี 2561 สัดส่วนของเงินกู้ระยะสั้นและเงินกู้ระยะยาวก็ไม่แตกต่างจากปี 2560 ซึ่งเป็นผลจากการปรับสัดส่วนของแหล่งเงินทุนให้สอดคล้องกับการปล่อยสินเชื่อ และมีหุ้นกู้ระยะยาวใกล้ครบกำหนด ซึ่งกลุ่มบริษัทฯ ก็ได้มีการวางแผนจัดหาเงินทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาวอย่างเหมาะสม

หากพิจารณาสภาพคล่องจากอัตราส่วนของเงินให้กู้และเงินกู้ในปี 2559-ปี 2561 ของกลุ่มบริษัทฯ จะพบว่ากลุ่มบริษัทฯ สามารถดำรงอัตราส่วนของเงินให้กู้และเงินกู้ได้อย่างต่อเนื่อง คือ อยู่ในระดับ 1.28-1.38 เท่า เนื่องจากกลุ่มบริษัทฯ ใช้เงินกู้ยืมที่ได้มาเพื่อการปล่อยสินเชื่อเกือบทั้งหมด

	งบตรวจสอบ		
	ปี 2559	ปี 2560	ปี 2561
อัตราส่วนเงินให้กู้ต่อเงินกู้ (เท่า)	1.33	1.28	1.38

4) ภาระผูกพันนอกงบดุล

ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น	สิ้นปี 2559	สิ้นปี 2560	สิ้นปี 2561
ภายใน 1 ปี	232.57	286.50	352.92
เกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	227.60	254.30	338.67
รวม	460.17	540.80	691.59

ภาระผูกพันนอกงบดุลของกลุ่มบริษัทฯ ณ 31 ธันวาคม 2559, 31 ธันวาคม 2560 และ 31 ธันวาคม 2561 เท่ากับ 460.17, 540.8 และ 691.59 ล้านบาท ตามลำดับโดยเป็นภาระผูกพันที่เกิดจากสัญญาเช่าที่ทำการของกลุ่มบริษัทฯ ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 6.73, 5.74 และ 5.83 เมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นของกลุ่มบริษัทฯ

14.2 ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในรอบปีบัญชี 2559 บริษัทฯ จ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้สอบบัญชีของบริษัท คือ บริษัท ไพรซ์วอเตอร์เฮาส์คูเปอร์ส เอพีเอส จำกัด เป็นจำนวนเงิน 2,800,000 บาท และเป็นเงินจำนวน 5,200,000 บาท ในปี 2560 และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 ได้กำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีของบริษัทและบริษัทย่อยประจำปี 2561 เป็นจำนวนเงิน 5,860,000 บาท ซึ่งเป็นค่าสอบบัญชีและค่าสอบทานงบการเงินระหว่างกาลสำหรับงบการเงินเฉพาะบริษัทและงบการเงินรวม นอกเหนือจากค่าตอบแทนดังกล่าว บริษัทฯ ไม่มีค่าบริการอื่นที่ต้องชำระให้แก่ผู้สอบบัญชีหรือสำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด